

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/5/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813206936
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8813206936.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobkyne L. V., nar. X.X.XXXX, bytom P. XXX/XX, XXX T. S. N. - D., proti žalovanému Rapid life životná poisťovňa, a.s., Garbiarska 2, 047 71 Košice, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9C 381/2013-10 zo 16.6.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice so sídlom Alžbetina 41, 040 01 Košice, IČO: 44 325 452, sp. zn. 3 C 611/2012 zo dňa 19.1.2012 voči navrhovateľke až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou prvostupňovému súdu dňa 4.9.2013 domáha proti žalovanému zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice so sídlom Alžbetina 41, 040 01 Košice, IČO: 44 325 452, sp. zn. 3 C 611/2012 zo dňa 19.1.2012, pretože si rozhodcovské konanie nezvolil, rozhodcovskú doložku si osobitne nevyjednal, nemohol ovplyvniť jej obsah, táto je v hrubej nerovnováhe v prospech poisťovne. Súčasne navrhol aj odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku do okamihu právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Prvostupňový súd konštatoval, že zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní umožňuje odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku na návrh účastníka. Odklad vykonateľnosti má preventívny charakter, aby sa predišlo možným škodám ako aj ďalším prípadným sporom medzi účastníkmi konania. Žaloba bola podaná zo zákonných dôvodov a navyše tu reálne žalobcovi v prípade exekúcie hrozí majetková ujma, pričom súd prvého stupňa sa stotožnil s dôvodmi žalobcu.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalovaný. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že povolenie dokladu vykonateľnosti by sa malo opierať o naozaj výnimočné skutkové okolnosti, ktoré musia byť presne uvedené a riadne odôvodnené. Ako v konaní o exekúcii, tak aj v konaní o preskúmanie rozhodcovského rozsudku už ide právoplatné rozhodnutia, preto aj odklad vykonateľnosti musí byť riadne zdôvodnený. Rozhodnutie súdu prvého stupňa považoval za predčasné, vychádzajúce z hypotetických a ničím nepodložených skutočností. Výkon resp. možnosť podania návrhu na vykonanie právoplatného exekučného titulu žalovaným nemôže byť bez ďalšieho predpokladom odôvodňujúcim hrozbu závažnej ujmy žalobcu. Hrozba závažnej ujmy musí byť reálna a odporca nevidí žiadnu nenapraviteľnú ujmu. Napadnuté uznesenie považoval za arbitrárne a nepreskúmateľné. Napadnutým uznesením súd bráni žalovanému vo výkone právoplatného rozhodnutia, bez uvedenia relevantných skutočností, preto ho nemožno považovať za zákonné. Navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Nevidí dôvod na odklon od ustálenej judikatúry. Žalovaný si uplatnil od žalobcu ako od spotrebiteľa plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky prostredníctvom inkorporovanej rozhodcovskej doložky, ktorá nebola individuálne dojednaná, pričom uvedené sa prieči dobrým mravom. Navrhol napadnuté uznesenie potvrdiť.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, ďalej len O.s.p.) vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na uvedené nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,

i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,

l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,

m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,

n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,

o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,

p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,

q) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

Rozhodcovské konanie sa riadi zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Dojednanie rozhodcovskej doložky vyvoláva hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovské konanie môže spotrebiteľa odradiť od uplatnenia jeho práv a môže byť v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorá je mu poskytovaná podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. a Smernice č. 93/13/EHS. Rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou pre spotrebiteľa. Spotrebiteľ ňou nie je viazaný. Dojednanie takejto doložky je v rozpore s § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Odvolačný súd sa stotožňuje s právnym názorom a závermi prvostupňového súdu a popritom poznamenáva. Odkladom vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku nijako neutrpia práva žalovaného v tomto konaní, pretože odklad vykonateľnosti má dočasný charakter. Na strane žalobcu by však reálne mohlo dôjsť k majetkovej ujme v prípade exekúcie, preto odklad vykonateľnosti v tomto prípade je opodstatnený. Prvostupňový súd použil správne ustanovenia zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, z ktorých vyplýva, že už samotný zákonodarca predpokladal v záujme ochrany spotrebiteľských práv pri rozhodcovskom konaní možnosť podať civilnú žalobu a prípadne aj žiadať odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, bez dotknutia jeho právoplatnosti.

S prihliadnutím na uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 219 O.s.p. uzneseniu súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.